

Assignatura	28939 Museologia			
Professor	Blanch Bofill, Teresa			
Cicle: Primer	Curs: Segon	Quadrimestre	Grup 1 - Primer	Crèdits: 6
			Grup 2 - Segon	
Horari	Teoria: Divendres 08:00 a 11:00		Grup: 1 i 2	Tipus: Troncal
	Tutoria Integrada: Divendres 11:00 a 12:00			

CONTINGUT

Introducció al discurs teòric sobre la museologia i el nou context social. Aportar informació sobre el nou concepte de patrimoni, els espais de presentació i els projectes de dinamització, els nous models de gestió, el patrimoni com element identificador i de cohesió social, com a factor de desenvolupament econòmic, com a mitjà entre la recerca i la creació artística són, entre d'altres, punts importants que mereixen ser objecte d'una reflexió dins el marc del discurs teòric.

La nova museologia correspon a un fenomen històric, conté un sistema de valors i s'expressa a través de la museografia que motiva l'acció comunitària. S'aportarà una reflexió general sobre la conservació, la recerca, la legislació, la gestió i la interpretació del patrimoni des de la museologia i sota els paràmetres de la museologia actual: democràcia cultural, pluridisciplinar, comunitat i territori, sistema obert i interactiu i diàleg intercultural.

OBJECTIUS

Conèixer el discurs teòric sobre la museologia i les metodologies que s'apliquen avui en dia. Donar eines que permetin la reflexió sobre els temes de recerca, conservació i difusió implícits en la museologia des d'una vessant amplia i evolutiva de la planificació entre el patrimoni, el territori i el context social; que aquesta reflexió li permeti trobar solucions als problemes que se li plantegin en el decurs de la seva vida professional.

TEMARI

1. Introducció

- 1.1.- Un repàs a la història del col·leccionisme, definició i evolució del concepte de museu, definició de museologia i museografia
- 1.2.- Funcions, tipologies i arquitectura dels museus.
- 1.3.- Reflexions sobre alguns dels nous reptes que tenen els museus en l'actual context social del segle XXI.

2. Planificació i arquitectura dels museus

- 2.1.- Planificació i arquitectura
- 2.2.- Projectes: museològic, museogràfic i arquitectònic

1. Gestió i finançament dels museus

- 3.1.- Titularitat
- 3.2.- Models de gestió i finançament.
- 3.3.- Legislació vigent.
- 3.4.- Models i organismes de gestió de les administracions públiques.

4. Organització d'un museu

- 4.1.- Àrees
- 4.2.- Personal
- 4.3.- Programes i pressupostos

5. Recerca i documentació

- 5.1.- Polítiques de recerca i adquisició d'obres
- 5.2.- Nivell de recerca dels museus. Vinculació amb experts, arxius i universitats
- 5.3.- Sistemes de documentació i reglament: registres, inventaris i programes de documentació.
- 5.4.- Models de fitxes de treball

6. Conservació, protecció i restauració dels béns culturals

6.1.- Avaluació de la sensibilitat de les col·leccions segons el material.

6.2.- Col·leccions en moviment: factors de risc, assegurances, transports, embalatges i paper del correu

6.3.- Mètodes de control climàtic, luminotècnic, biològics i de pol·lució

6.4.- El *monitoring*.

6.5.- Funcions de les Sales de Reserves d'un museu.

6.6.- Procediments de reglamentació del personal. Sistemes de vigilància i seguretat: incendis, robatoris, inundacions.

6.7.- Procediments de préstec i adquisició d'obres. Adequació i accés a les sales de reserva sota els criteris de la conservació

7. Exposicions

7.1.-Concepte, disseny i planificació d'exposicions. Elements i procediments a tenir en compte segons sigui una exposició permanent, temporal o itinerant.

7.2.- Formes de presentació, tipologia de mobiliari, sistemes d'il·luminació, nivell lingüístic i grafia segons siguin: textos, cartel·les o fulletons, catàlegs i activitats programades en torn de l'exposició

7.3.- Models de documents i sistemes de treball

8. Difusió

8.1.- Programes i públics

8.2.- Estudis de públic i avaluació

AVALUACIÓ

- Examen final, ressenya de la lectura obligatòria i entrega d'exercicis que es realitzen al llarg del curs. (70% de la nota final)
- Treball de curs en grup, de màxim 3 persones, les característiques del qual es comentaran a classe (30% de la nota final)
- Es valorarà positivament la participació activa a les classes

TUTORIA INTEGRADA

Aprofundiment en temes concrets mitjançant una visita comentada per experts a dos museus, l'atenció personalitzada i el debat.

LECTURES OBLIGATORIES

- Rico, Juan Carlos (2008). *La caja de cristal: un nuevo modelo de museo*. Ediciones Trea, S.L. (Gijón).
- Dossier de lectures sobre articles diversos i capítols de la bibliografia que s'esmenta en aquest programa i que fan referència al temari.

BIBLIOGRAFIA RECOMENADA

- Mascarell, F (2007). *Barcelona y la modernidad. La ciudad como proyecto de cultura*. Gedisa editorial.
- Rico, JC (2001). *Montaje de Exposiciones –museos, arquitectura y arte-*. Madrid: Sílex
- Muñoz Viñas, S (2003). *Teoría Contemporánea de la restauración*. Madrid: Síntesis
- Pérez Santos, E (2000). *Estudio de visitantes en museos –metodología y aplicaciones-*. Gijón: Trea, SL
- Alonso Fernández, L (2002). *Introducción a la nueva museología*. Madrid: Alianza Editorial – Arte y Música-
- Bolaños, M (2002). *La memoria del mundo. Cien años de museología 1900-2000*. Gijón: Trea, SL
- Davallon, J (2000). *L'exposition a l'oeuvre. Stratégies de communication et médiation symbolique*. París: L'Harmattan

- Boronat, MJ (1999). La política d'adquisicions de la Junta de Museus 1890-1923. Barcelona: Junta de Museus de Catalunya – Publicacions de l'Abadia de Montserrat (Monografies de la Junta de Museus de Catalunya, 1)
- Kotler, Neil; Kolter, Philip (2001). Estrategias y marketing de museos. Barcelona: Ariel – Patrimonio Histórico
- Hidalgo Cuñarro, JM; coordinador (1996). "Actas del coloquio internacional sobre la conservación preventiva de bienes culturales". Vigo: Diputación Provincial de Pontevedra
- DDAA (1998). Manual jurídic dels museus. Qüestions pràctiques. Madrid: Diputació de Barcelona i Marcial Pons Ediciones Jurídicas y Sociales, SA
- Alonso Fernández, L; García Fernández, I (2001). Diseño de exposiciones. Concepto, instalación y montaje. Madrid: Alianza Editorial. Arte y Música
- Hernández, F (1998). Manual de museología. Madrid: Editorial Síntesis
- Hernández, F (1998). El museo como espacio de comunicación. Gijón: Ediciones Trea, SL
- Revista del Castell-Ecomuseu Urbà de Rubí (2002). " Identitats de Rubí" 1. Rubí: Ajuntament de Rubí
- DDAA (2001). Gestión de proyectos culturales. Análisis de casos. Barcelona: Ariel Practicum
- DDAA (2001). Debates sobre arte " Los museos y la conservación del patrimonio". Madrid: Fundación BBVA
- Ballart Hernández, Joep (2007). Manual de Museos. Madrid: Editorial Síntesis.
- Revista Catalana de Museologia (2004). "Mnemòsine" . Núm.1.Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya – Museu d'Història de Catalunya i Associació de Museòlegs de Catalunya-
- Revista Catalana de Museologia (2005). "Mnemòsine" . Núm.1.Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya – Museu d'Història de Catalunya i Associació de Museòlegs de Catalunya-
- MONTANER, Josep M. (2003). Museos para el siglo XXI Ed. Gustavo Gili, SA Barcelona
- SANTACANA MESTRE, Joan; SERRAT ANTOLÍ, Núria (coords.) (2005) Museografía didáctica Ed. Ariel, Barcelona
- MONTANER, Joseph M. (2001) "El museo como espectáculo arquitectónico". Barcelona, Metròpolis Mediterrània, 55. Quadren Central.
- BARRAL, X. (2000) Guía del patrimonio Monumental i Artístic de Catalunya. Vol. I. Barcelona: Pòrtic.
- BAZTAN, Carlos. (1997) Museos españoles. La renovación arquitectónica. Ministerio de Educación y Cultura. Madrid
- FRANCESCO DAL CO; TOM MUIRHEAD. (1992) Los museos de James Stirling, Michael Wilford y Asociados. Colección de arquitectura. Ed. Electa, España
- RICO, Juan Carlos.(1999) Los conocimientos técnicos: museos, arquitectura, arte. Sílex Ediciones, Madrid
- Kissel, E; Díaz Pedregal, P; Monier, V. (2006) "Concepció i gestió dels magatzems de museus". Col·lecció: museus documentació. Barcelona. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura.
- 1994-2003 exposicions / CCCB. --Barcelona : Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, 2007: 292 p. : il. ; 24 cm. --84-9803-181-2. B-061.1 CCCB 89
- Museo de León : guía / Textos: Luis Grau Lobo. --[León] : Junta de Castilla y León. Consejería de Cultura y Turismo, 2007: 263 p. : il. ; 24 cm. --84-9718-388-6. E-069 MUS E194
- Ètnic : de les cultures tradicionals a la interculturalitat / Comissària: Carme Fauria. --Barcelona : Museu Etnològic, DL 2006: 166 p. : il. col. ; 29 cm. --84-7609-548-1. B-061.4 MEB
- Interpretar el patrimoni : guía básica. --Barcelona : Diputació de Barcelona, 2006: 138 p. : il. ; 24 cm. -- Estudios; 1. --84-9803-155-9. C-726 INT
- PEREZ, Amalia –GIL, Juez.- Gestión del patrimonio arqueológico : el yacimiento como recurso turístico . --Barcelona : Ariel, 2006: 311 p. : il. ; 24 cm. -- Ariel Patrimonio. --84-344-5207-3. A-902 PER
- Tecnologías para una museografía avanzada : 1er encuentro internacional : Madrid, 21, 22 y 23 noviembre de 2005 / Comité organizador: ICOM-España ; Comité científico: Leticia Azcue, Rafael Azuar, Amparo Sebastián. --[Madrid] : ICOM-España, 2007: [150 p.] : il. ; 24 cm. --Bibliografía. --84-935584-0-6. CU-069 TEC
- Adult Education and the Museum : final report on the Socrates Project TM-AE-1-995-DE-1 supported by the DGXXII of the European Commission / edited by Brian Martin. --Bonn : The Institute for International Cooperation of the German Adult Education Association, 1999: 175 p. ; 21 cm. -- International perspectives in adult education; 23. --3-88513-846-8. CU-069 ADU

- Civilización : un viaje a las ciudades de la España Antigua : catálogo de la exposición : Alcalá de Henares, Antiguo Hospital de Santa María La Rica, 2 octubre de 2006 a 7 enero 2007 / Comissarios: Sebastián Rascón Marqués, Ana Lucía Sánchez Montes. --Alcalá de Henares : Ayuntamiento de Alcalá de Henares, DL 2006. --1: 328 p. : il. ; 30 cm. --Bibliografía. --84-87914-78-0. A-904 (061.4) CIV
- Museu d'Història de Catalunya, 1996-2006 / Direcció: Jaume Sobrequés i Callicó. --Barcelona : Museu d'Història de Catalunya, 2006. --1: 259 p. : il. col. ; 30 cm. --84-393-7358-2. C-069 MHC 0
- Museo do Castro de Viladonga : Castro de Rei, Lugo / Felipe Arias Vilas, Mª Consuelo Durán Fuentes. --Santiago de Compostela : Xunta de Galicia. Dirección Xeral de Patrimonio Cultural, DL 1996. --1: 252 p. : il. ; 30 cm. --Textos en castellà, francès i alemany. --84-453-1697-4. A-904 (069) ARI 1
- Memòria 2005 : Institut de Cultura de Barcelona. --Barcelona : Institut de Cultura, DL 2006: 103 p. : il. ; 29 cm B-061.1 ICUB 43
- 2005 El creixement de les col.leccions / Museu de les Arts Decoratives. --Barcelona : Institut de Cultura. Museu de les Arts Decoratives, 2006. --1: 55 p. : il. ; 21 cm B-069 MADB 246
- Museos locales y redes de museos : actas de las IX Jornadas de Museología, Gijón, 6-8 Octubre, 2005 / Organizan: Asociación Profesional de Museólogos de España, Fundación Municipal de Cultura, Educación y Universidad Popular. Ayuntamiento de Gijón : Asociación Profesional de Museólogos de España, 2006. --1: 188 p. ; 24 cm E-069 MUS
- Riviére, G.H (1993). La Museología. Curso de museología, textos y testimonios. Madrid: Akal-Arte y Estética-

WEBS

www.musealia.com

www.gencat.net

www.diba.es

www.ac.upc.edu/museu/index.ca.html

www.nuevamuseologia.com

